# Beleggingsbeleid Pensioen (SFDR) PAI verklaing

**PAI verklaring over de wijze waarop wij ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking nemen ('principal adverse impact statement').**

## Samenvatting

Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. (hierna: Nationale-Nederlanden), met LEI-code 724500L7T6JR7V9S1O28 is een institutionele langetermijnbelegger die de plicht heeft te handelen in het belang van onze polishouders, afnemers, aandeelhouders en andere belanghebbenden. Om aan deze plicht te voldoen, erkennen we het belang van het systematisch integreren van milieu-, sociale en bestuurscriteria (ESG) in ons beleggingsbeleid, onze besluitvorming en de daarmee samenhangende processen. Enerzijds zijn we ervan overtuigd dat dit leidt tot beter geïnformeerde beleggingsbeslissingen en bijdraagt aan het optimaliseren van het risico-rendementsprofiel van de beleggingsportefeuilles. Anderzijds helpt de integratie van ESG-criteria om de waarden van onze organisatie tot uiting te laten komen in het beleggingsproces en om onze activiteiten beter af te stemmen op de bredere doelstellingen en verwachtingen van de samenleving.

Onze activa worden beheerd door vermogensbeheerders die we hebben geselecteerd. We selecteren deze vermogensbeheerders zorgvuldig, om er zeker van te zijn dat hun beleggingsfilosofie en -aanpak in overeenstemming zijn met ons beleid inzake verantwoord beleggen.

In het kader van onze aanpak van verantwoord beleggen streven we ernaar de negatieve gevolgen van onze beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren te beperken. Dergelijke negatieve gevolgen worden ook wel ongunstige effecten genoemd, waarbij de belangrijkste ongunstige effecten worden aangeduid als 'principal adverse impacts' (PAI's). Deze PAI's kunnen zich op verschillende gebieden voordoen, zoals milieu-, sociale en personeelskwesties, mensenrechten, corruptie en omkoping.

We houden rekening met de ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen in onze financiële producten aan de hand van specifieke richtlijnen. De mate waarin en de wijze waarop we de PAI's in het beleggingsproces in aanmerking nemen, hangen af van diverse factoren, zoals het soort fonds of strategie, de activaklasse, de vermogensbeheerder en de beschikbaarheid van betrouwbare gegevens. Hierdoor kan de exacte toepassing verschillen naargelang het financiële product. Als dit zo is, dan wordt dit gedocumenteerd in de informatie over het financiële product volgens de vereisten en termijnen in de verordening van de Europese Unie betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiëledienstensector (SFDR).

Als we volledige zeggenschap hebben over de manier waarop onze activa worden beheerd, moeten onze vermogensbeheerders bij hun beleggingsonderzoek en beleggingsbeslissingen op basis van onze specificaties rekening houden met de PAI's en hierover verslag uitbrengen.

Als we geen volledige zeggenschap hebben, bijvoorbeeld in geval van gemeenschappelijke beleggingsvehikels waarin ook andere beleggers actief zijn, dan stimuleren we onze vermogensbeheerders om passende methodologieën, gegevens en processen te gebruiken om de PAI's te overwegen bij hun duediligenceonderzoek en de besluitvorming inzake beleggingen.

Voor gemeenschappelijke beleggingsvehikels van externe beheerders die milieu- of sociale kenmerken steunen, of die een duurzame beleggingsdoelstelling hebben, verwachten we van vermogensbeheerders dat ze verslag aan ons uitbrengen over welke activiteiten ze uitvoeren om de PAI's aan te pakken, alsmede over de bereikte resultaten. In overeenstemming met de vereisten in de SFDR gaan we de vermogensbeheerders met wie we samenwerken en hun prestaties op dit gebied steeds beter monitoren en de samenwerking intensiveren om hun werkwijze en resultaten verder te verbeteren.



nationale nederlanden

4106-40.2209

In deze verklaring geven we meer informatie over onze algemene aanpak omtrent het vaststellen, prioriteren en aanpakken van de PAI's van onze beleggingsbeslissingen op verschillende duurzaamheidsfactoren. Dit omvat ook de verwachtingen die we hebben van onze vermogensbeheerders. Deze verklaring bestaat uit de volgende vier delen:

I. Beschrijving van de belangrijkste ongunstige duurzaamheidseffecten.
II. Beschrijving van de beleidsmaatregelen om de belangrijkste ongunstige duurzaamheidseffecten vast te stellen en te prioriteren.
III. Beleid met betrekking tot betrokkenheid.
IV.Verwijzingen naar internationale normen.

## I. Beschrijving van de belangrijkste ongunstige duurzaamheidseffecten

Als onderdeel van de NN Group heeft Nationale-Nederlanden een lange geschiedenis van verantwoord beleggen. Het Responsible Investment Framework-beleid van de NN Group (link) weerspiegelt onze algemene aanpak van verantwoord beleggen.

Nationale-Nederlanden houdt rekening met de PAI's van zijn/haar beleggingen wat betreft duurzaamheidsfactoren. Deze verklaring is de verklaring inzake de belangrijkste ongunstige duurzaamheidseffecten van Nationale-Nederlanden.

Nationale-Nederlanden gebruikt een combinatie van methoden om de PAI's te verzachten. De belangrijkste methoden zijn uitoefening van stemrechten, betrokkenheid bij bedrijven waarin is belegd en uitsluitingen. Welke (combinatie van) methoden we toepassen hangt af van de aard van het onderwerp en van de specifieke context van de belegging die het ongunstige effect veroorzaakt. Omdat externe vermogensbeheerders al onze activa beheren, selecteren we waar mogelijk en haalbaar vermogensbeheerders die deze methoden toepassen.

Bedrijven uitsluiten uit onze beleggingsportefeuille betekent dat wij of onze vermogensbeheerders geen invloed meer op hen kunnen uitoefenen om hun ongunstige effecten te beperken. Daarom geven we, waar mogelijk, de voorkeur aan een op betrokkenheid gebaseerde aanpak van desinvestering, waarbij bedrijven alleen worden uitgesloten wanneer we een beleid op basis van betrokkenheid niet haalbaar achten of wanneer het onwaarschijnlijk is dat het gedrag of de betrokkenheid van een bedrijf bij specifieke bedrijfsactiviteiten gaat veranderen. De exacte manier waarop rekening wordt gehouden met de PAI's hangt af van verschillende factoren, zoals het soort fonds of strategie, de activaklasse, de vermogensbeheerder en de beschikbaarheid van betrouwbare gegevens.

Meer informatie is te vinden in het Responsible Investment Framework-beleid van de NN Group (link).

## II. Beschrijving van het beleid om de belangrijkste negatieve duurzaamheidsfactoren vast te stellen en te prioriteren

Om onze visie en aanpak op het gebied van verantwoord beleggen te tonen en bekend te maken, heeft de NN Group een Responsible Investment Framework-beleid opgesteld. Door middel van zeven kernbeginselen (link) geven we aan welke maatregelen we nemen om onze activa op verantwoorde wijze te beleggen. Onze aanpak is een afspiegeling van onze beleggingsovertuigingen, de waarden van onze organisatie, de relevante wetgeving en internationaal erkende normen en standaarden, op basis waarvan minimumvereisten zijn ontwikkeld die in het beleggingsproces moeten worden nageleefd.
We beoordelen onze beleggingsportefeuille structureel op basis van onze op normen gebaseerde criteria voor verantwoord beleggen en we verwachten van onze vermogensbeheerders dat zij dezelfde of soortgelijke processen toepassen.
De NN Group verwacht van de bedrijven waarin ze investeert dat zij handelen in overeenstemming met internationale normen, zoals de Global Compact van de VN, de leidende beginselen inzake bedrijfsleven en mensenrechten van de VN en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Wanneer we vaststellen dat bedrijven deze normen ernstig en systematisch schenden, stimuleren we onze vermogensbeheerders om, indien mogelijk en haalbaar, een betrokkenheidsproces te starten. We zetten bedrijven op onze uitsluitingslijst wanneer we een beleid op basis van betrokkenheid niet (meer) haalbaar achten om het gedrag of de betrokkenheid bij specifieke bedrijfsactiviteiten van die bedrijven te veranderen. Een dergelijk besluit nemen we niet lichtvaardig, en alleen als we van oordeel zijn dat uitsluiting een evenwichtige en proportionele reactie is.

We plaatsen bedrijven op onze uitsluitingslijst wanneer zij aantoonbaar activiteiten ontplooien op het gebied van wapenhandel met centrale overheden of niet-overheidsactoren waarop een wapenembargo van de VN of de EU van toepassing is. Dit geldt ook voor bedrijven die 'controversiële wapens' ontwikkelen, produceren, onderhouden of verhandelen. Wapens die we als controversieel beschouwen zijn onder meer antipersoonsmijnen, clustermunitie, biologische wapens, chemische wapens, munitie met verarmd uranium, wittefosforwapens en kernwapens. We plaatsen ook bedrijven op onze uitsluitingslijst die betrokken zijn bij de productie van tabak, teerzand of de winning van thermische steenkool. Ten slotte staan ook soevereine uitgevers van schuldinstrumenten waartegen de Veiligheidsraad van de VN een wapenembargo heeft afgekondigd op onze uitsluitingslijst. De NN Group kan van geval tot geval besluiten om soevereine uitgevers van schuldinstrumenten ook op andere gronden uit te sluiten. De uitsluitingenlijst van de NN Group is publiekelijk beschikbaar op de websitepagina over het beleid omtrent verantwoord beleggen van de NN Group (link).

Wanneer onze activa worden belegd in mandaten waarbij Nationale-Nederlanden voor alle aspecten kan beslissen hoe zijn/haar activa worden belegd (d.w.z. volledig discretionair), kunnen we de uitsluitingenlijst volledig toepassen. Wanneer onze activa worden belegd in fondsen waarvoor Nationale-Nederlanden geen volledige zeggenschap heeft over de manier waarop ze worden beheerd, bijvoorbeeld in gemeenschappelijke beleggingsvehikels waarin ook andere beleggers participeren, kunnen we onze uitsluitingslijst niet één-op-één afdwingen. Waar dat mogelijk is, nemen we een bepaling over uitsluitingen op in de overeenkomsten voor vermogensbeheer die wij sluiten. Verder stimuleren we onze externe vermogensbeheerders om vergelijkbare uitsluitingen op te nemen in hun eigen beleid.

Ook wanneer beleggingen niet in strijd zijn met onze uitsluitingscriteria, kunnen ze toch ongunstige effecten hebben, die kunnen worden aangepakt via de uitoefening van het stemrecht of via betrokkenheid, waarop nader wordt ingegaan in deel III. De ene PAI krijgt geen voorrang boven de andere, maar wij en onze vermogensbeheerders geven wel prioriteit aan de middelen die worden uitgetrokken om de PAI's aan te pakken, op basis van verschillende factoren, zoals de beschikbaarheid van gegevens, het soort beleggingsinstrumenten, de gevolgen voor de samenleving of het milieu, en de verwachte waarschijnlijkheid dat deze effecten met succes kunnen worden beperkt. Omdat verschillende vermogensbeheerders de PAI's op hun eigen manier aanpakken, zijn er verschillende manieren waarop deze effecten door middel van onze activa en financiële producten worden aangepakt.

## III. Beleid met betrekking tot betrokkenheid

We geloven dat betrokkenheid en stemmen effectieve manieren zijn voor beleggers om het management van bedrijven ter verantwoording te roepen en positieve veranderingen teweeg te brengen. Daarom verwachten we van de door ons geselecteerde vermogensbeheerders dat ze, waar mogelijk en haalbaar, de PAI's aanpakken via structureel stemgedrag en betrokkenheidsactiviteiten, onderbouwd door degelijk onderzoek en feitelijke gegevens. Waar nodig werken we op dit gebied actief samen met onze vermogensbeheerders om hun werkwijze, resultaten en bekendmakingen verder te verbeteren.

We hebben een fiduciaire plicht voor activa die namens onze afnemers worden belegd, alsook voor onze eigen activa. We stimuleren de door ons geselecteerde vermogensbeheerders om zich actief in te zetten voor de bedrijven waarin we beleggen. Wanneer onze activa op discretionaire basis worden beheerd (dat wil zeggen wanneer we volledige zeggenschap hebben over de wijze waarop de activa worden beheerd), moet het beleid inzake de betrokkenheid van de NN Group worden nageleefd (link).

We gaan niet alleen in gesprek met bedrijven die de internationale normen ernstig en systematisch schenden (zoals beschreven in deel II), maar we stimuleren onze vermogensbeheerders ook om ESG-thema's te bespreken die volgens ons een wezenlijke impact op de samenleving hebben en een gunstige verandering teweeg kunnen brengen.

Verder verwachten we van onze vermogensbeheerders dat ze periodiek verslag uitbrengen over hun betrokkenheidsactiviteiten en -resultaten en we gaan met hen in gesprek wanneer dit structureel niet het geval is.

## IV. Verwijzingen naar internationale normen

Onze beleggingsaanpak is gebaseerd op internationaal erkende normen, waaronder de Global Compact van de VN, de leidende beginselen inzake bedrijfsleven en mensenrechten van de VN en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Op basis van deze normen omvat ons Responsible Investment Framework-beleid de minimumvereisten die in het beleggingsproces moeten worden nageleefd. We zoeken actief naar aanwijzingen van schendingen van de op normen gebaseerde, verantwoorde beleggingscriteria van NN. Dergelijke aanwijzingen krijgen wij door onderzoek door externe leverancier(s) van ESG-onderzoek of -betrokkenheid van NN, input van eigen (beleggings)medewerkers, onze vermogensbeheerders, of informatie van ngo's of mediabronnen. Wanneer we geen volledige zeggenschap hebben over de wijze waarop onze activa worden beheerd, stimuleren we onze vermogensbeheerders om dergelijke onderzoeksmethoden in overweging te nemen.

We zijn van mening dat verantwoord beleggen onder meer inhoudt dat we actief samenwerken met andere spelers in de waardeketen van beleggingen om dit aspect verder te ontwikkelen. Daarom onderschrijven of ondertekenen we relevante normen en verklaringen, zijn we actief lid en ondertekenaar van diverse netwerken en initiatieven op het gebied van verantwoord beleggen, en moedigen we onze externe vermogensbeheerders actief aan dit ook te doen. Daarnaast houden we rekening met een reeks codes voor verantwoordelijk zakelijk gedrag en internationaal erkende normen voor duediligenceonderzoek en -rapportage. Hieronder volgen enkele voorbeelden van lidmaatschappen en door ons onderschreven of ondertekende gedragscodes en initiatieven op het gebied van verantwoord ondernemen. Klik op deze link voor de volledige lijst.

- De principes van het Global Compact van de VN
- Paris Pledge for Action
- Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) van de Financial Stability Board
- Commitment van financiële sector voor het Nederlandse Klimaatakkoord
- Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF)
- Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC)
- GRESB
- IMVO Convenant Verzekeringssector
- Paris Aligned Investment Initiative – Net Zero Asset Owner Commitment

## V. Slotopmerkingen

Wij onderkennen dat het volledig in aanmerking nemen van de belangrijkste ongunstige effecten van onze beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren een stapsgewijs proces is, dat wij continu zullen verbeteren. Wij zijn van plan om meer informatie te verstrekken over de implicaties van de belangrijkste negatieve effecten van onze beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, wanneer de SFDR vereisten op niveau 2 van kracht worden.

De informatie die wij hierboven hebben gegeven is gebaseerd op de informatie die op dit moment beschikbaar is, met inbegrip van informatie die wij hebben verkregen van derden. Wanneer derden ons geen (afdoende) informatie hebben verstrekt, zetten wij onze inspanningen om deze informatie te verkrijgen voort. Wanneer in de toekomst meer (afdoende) informatie beschikbaar komt, passen wij onze informatieverstrekking dienovereenkomstig aan.